

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris
Angelici Ordinis Prædicatorum**

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum mulieres mortaliter pecce[n]t in superfluo ornatu? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

li. 4. ethi. Et idèò excessus, & defectus, & medium, in talibus re-
6. 7. 10. 5. duci possunt ad virtutem veritatis: quam + Philosophus
 ponit circa facta & dicta, quibus aliud de statu ho-
 minis significatur.

ARTIC. III.

809

*Op. 57. c.**8. & 1. f.**3. fin.**1. Cor. 7.**le. 7. co. 1.**& 2.**In lib. de**habitu**wirginum,**incid.**Di**sciplina**cuſtos, nō**procul an-**te me. li.**Post me.**illius, im-**cipit, Di-**sciplina**cuſtos.**Eod. loco**nūc pro-**ximē di-**cto.**Et Aug. li.**4 de doct.**Christ. c.**21. 10. 3.**et fine peccato mortali.*

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quod ornatu mulierum non sit sine peccato mortali. Omne enim quod est contra præceptum diuinæ legis, est peccatum mortale. Sed ornatu mulierum est contra præceptum diuinæ legis. Dicitur enim *1. Petr. 3.* Quarum, scilicet mulierum, sit non enim securus capillatura, aut circumdatio auri, aut umenti vestimentorum cultus. Vbi dicit glossa: Cypriani, Serico & purpura induitæ, Christum sincerè induere non possunt. Auro & margaritis adornata, & monilibus, ornamenta mentis & corporis perdidere. sed hoc non sit nisi per peccatum mortale. Ergo ornatu mulierum non potest esse sine peccato mortali.

P 2 Præterea, Cyprianus dicit † in libro de bitu virginum, Non virgines tantum aut viduas, sed & nuptias: puta etiæ omnes omnino feminas admodum, quod opus Dei, & factura eius, & plasma, ad terare nullo modo debeant, exhibito flavo colorem nigro pulvere, vel rubore, aut quolibet ementa nativa corrumpente medicamine. Ego subdit *, Manus Deo inferunt quando illud quod formauit, reformare contendunt. Impugnamus ista diuini operis, prævaricatio est veritatis: Deum videre non poteris, quando oculi tibi non sunt quis Deus fecit, sed quos diabolus infecit. De inimicis tuis compta, cum illo pariter arsura. Sed hoc non debetur nisi peccato mortali. Ergo ornatu mulierum est sine peccato mortali.

P 3 Præterea, Sicut non congruit mulier quod ueste virili vratur, ita etiam ei non competit quod in-

ordinato ornatu vratur. Sed primum est peccatum.

Dicitur enim *Deut. 22.* Non induatur mulier ueste vi-

lli,

ili,

rili, nec vir ueste muliebri. Ergo etiam videtur, quod superflius ornatu mulierum sit peccatum mortale.

SBD contra est, quia secundum hoc videretur quod artifices huiusmodi ornamenta præparantes mortaliter peccarent.

RESPONDIBO dicendum, quod circa ornamenti mulierum sunt eadem attendenda, quæ supra communiter dicitur sunt circa exteriorem cultum; & insuper quoddam aliud speciale, quod scilicet mulieris cultus viros ad lasciuiam prouocat: secundum illud Proverb. 7. Ecce, mulier occurrit illi ornatu meretricio, præparata ad decipiendas animas. Potest tamen mulier licet operam dare, ad hoc quod viro suo placeat, ne per eius contemptum in adulterium labatur. Vnde dicitur 1. ad Corinth. 7. quod mulier quæ nupta est, cogitat quæ sunt mundi, quomodo placeat viro. Et ideo si mulier coniugata ad hoc se ornat, ut viro suo placeat, potest hoc facere absque peccato. Illæ autem mulieres quæ viros non habent, nec volunt habere, & sunt in statu non habendi, non possunt absque peccato appetere placere virorum aspectibus ad concupiscendum: quia hoc est dare eis incentiu peccandi. Et si quidem hac intentione se ornant, ut alios prouocent ad concupiscentiam, mortaliter peccant. Si autem ex quadam levitate, vel etiam ex quadam vanitate propter instantiam quandam, non semper est peccatum mortale, sed quandoque veniale. Et eadem ratio, quantum ad hoc, est de viris. Vnde Augustinus dicit^{*} in epistola ad Possidum, Nolo ut de ornamenti auri vel vestis præproperam habeas in prohibiendo sententiam, nisi in eos qui neque coniugati sunt, neque coniugari cupientes, cogitare debeant quomodo placeant Deo. Illi autem cogitant quæ sunt mundi, quomodo placeant vel viris uxoribus, ut mulieres maritis: nisi quod capillos nudare, feminas, quas etiam caput velare Apostolus iubet, ut maritatas decet. In quo tamen casu possent

ar. præc.

Epist. 73.
pauid. 2
prin. 10. 2

Ff 2 ali-

452 Q.VÆST. CLXIX. ART. II.
aliquæ à peccato excusari, quando hoc non fieri
ex aliqua vanitate, sed propter contrariam consu-
tudinem: quamuis talis consuerudo non sit lauda-
bilis.

gl.ord in ibidem dicit, mulieres eorum qui in tribulatione
princ. ad erant, contemnabant viros: & ut alijs placent, se
c. 3. 1. Pe. pulchre ornabant: quod fieri Apostolus prohibet, in
quo etiam casu loquitur Cyprianus, Non autem pro-
hibet mulieribus coniugatis ornari ut placeant viri,
ne detur eis occasio peccandi cum alijs. Vnde Apo-
stolus 1. ad Timoth. 2. dicit, Mulieres in habitu ornati
cum verecundia & sobrietate ornantes se non inno-
crinibus, aut auro, aut margaritis, aut veste pretiosa.
Per quod datur intelligi quod sobrius & modestus
ornatus non prohibetur mulieribus, sed superfluo, in-
uerecundus, & impudicus.

Ad secundum dicendum, quod mulierum facies
de qua Cyprianus loquitur, est quædam species fübe-
nis, quæ non potest esse sine peccato. Vnde Angu-
nus dicit in epist. ad Possidium*, Fucari pigmenta-
rina fallacia est: qua non dubito etiam ipsos manu-
se nolle decipi: quibus solis (scilicet maritis) re-
mittenda sunt feminæ ornari, secundum veritatem
non secundum imperium. Non semper ratiōne
fucatio est cum peccato mortali, sed solum quæ
sit propter lasciviam, vel in Dei contemptum, in
quibus casibus loquitur Cyprianus. Scendum tamen
quod aliud est fingere pulchritudinem non habere
& aliud occultare turpitudinem ex aliqua causâ pro-
uenientem, puta ægritudine, vel aliquo humiliatu.
Hoc enim est licitum: quia secundum Apolos
1. ad Corinth. 12. Quæ puramus ignobilium mem-
bra esse corporis, his honorem abundantius cir-
cumdamus.

ar. pref. Ad tertium dicendum, quod sicut dictum est,
cultus exterior debet competere conditioni perfor-
matum.

Ep. 73 an-
te med.
§ 2.

QVÆ S T. CLXIX. A R T. II. 453
secundum communem consuetudinem. Et idèò de se
vitiosum est, quòd mulier vtratur ueste virili, aut è
conuerso: & præcipue quia hoc potest esse causa
lasciuie, & specialiter prohibetur in lege: quia Gen-
tiles tali mutatione habitus vtebantur ad idolatriæ
superstitionem. Potest tamen quandoque hoc fieri
sine peccato propter aliquam necessitatem, vel cau-
sa le occultandi ab hostibus, vel propter defecum
alterius vestimenti, vel propter aliquid aliad hu-
iusmodi.

Ad quartum dicendum, quod si qua ars est ad faciendum aliqua opera, quibus homines vni non possunt absque peccato, per consequens artifices talia faciendo peccarent: utpote praebentes directe alijs occasionem peccandi: pura si quis fabricarer idola, vel aliqua ad cultum idolatriæ pertinentia. Si qua verò ars sit, cuius operibus homines possunt bene & male vivi (sicut gladij, sagittæ, & alia huiusmodi) vñus talium artium, non est peccatum: & haec sola artes sunt dicendæ. Vnde Chrysost. dicit super Matt. ho. 5
Mat.
med.
tom. Bas solavartes oportet vocare, quæ necessariorum & corum que continent vitam nostram, sunt tributaria & constructrix. Si tamen operibus aliquius artis vel pluries aliqui male vterentur, quamvis de se non sint illicitæ, sunt tamen per officium principis a ciuitate extirpandæ, secundum documenta Platonis. Quia ergo mulieres licet se possunt ornare, vel ut conseruent decentiam sui status, vel etiam aliquid superaddere ut placeant viris: consequens est quod artifices talium ornamentorum non peccant in uso talis artis, nisi forte inueniendo aliqua superflua & curiosa. Vnde Chrysost. dicit * super Matthæum, Ibid. quod etiam ab arte calceorum & textorum multa, abscondere oportet. Etenim ad luxuriam deduxerunt, accessitatem eius corruptentes, artem arti male commiscentes.

018
Lang. 2.1
15,6.001
- 15,6.
15,6.001 9
15,6.001 8
15,6.001 9

15,6.001 9
ho. 50. 13
Math. 2
med. ill. 2
tom. 2.

Ff. a OVE-